

DZIENNIK

WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

WARUNKI PRENUMERATY: Rocznie — 30 mk., półrocznie — 15 mk., kwartalnie — 7 mk. 50 fen., miesięcznie — 2 mk. 50 fen. Iłącznie z przesyłką pocztową i odroczeniem do domu.

Zmiana adresu — 25 fen.

CENY OGŁOSZEŃ: Na 4-ej str. za wiersz polilowy — 40 fen.

astrologi wiersz — 80 fen. Ogłoszenia przyjmują Administracja „Dziennika Wileńskiego” do g. 4 po poł. Po godz. 4 nakreśli i inne ogłoszenia wzięte zawiadomienia przyjmują drukarnia ka. A. Rutkowskiego, Królewska (Botanicka) № 1

Numer pojedynczy 7 kop. — 14 fen.

Gazeta wychodzi codziennie — z wyjątkiem dni poświęconych.

TELEGRAMY.

KOMUNIKAT URZĘDOWY NIEMIECKI.

Kwatera główna 3 listopada
FRONT ZACHODNI.

Grupa wojsk następcy tronu ks. Rupprechta.

W łączności z naszym frontem nad Szeldą, cofaliśmy na Gendawę wojska nasze walczące nad Lys. Wczoraj nie było tu styczności bojowej z przeciwnikiem. Na północ-wschód od Quedenarde i pod Tournai częściowe ataki nieprzyjaciela zostały odparte. Pod Valenciennes i na południe stamtąd, Anglicy kontynuowali silne ataki. Przed południem odparli oni nas wtęcz na Soultain i znowu zajęli Preseau. Villiers Pol zostało obronione od ataków kilkakrotnych. Nowe ataki dokonane po południu na wschód od Valenciennes zostały odparte. 24-ty pułk piechoty pod dowództwem kapitanów von Barnysa i Haupta i baterje 44 p. art. rez. odznaczyły się tu szczególnie. Na zachód od Landrecies odparliśmy częściowe ataki przeciwnika. Tam, gdzie nieprzyjaciel wtargnął, oddziały cyklistów wyparły go z powrotem.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Na zachód od Oisy częściowy atak przeciwnika nie odniósł skutku. Po swych ciężkich stratach, poniesionych na frontach nad Aisną w bitwie z d. 1 listopada, Francuzi nie wznawiali ataków. Ograniczyli się oni do ataków częściowych na wschód od Bagnone pod Neuville et Doi oraz pod Terron, które odparliśmy po części w kontrataku. Wiązanie się przeciwnika na zachód od Mozy zmusiło nas do cofnięcia frontu pomiędzy Aisną a Champignuille.

Na linii Ville Natre—Champs—Buzany rozwinęły się wczoraj na zachód od Mozy gwałtowne walki na przedpolu. Na zachód od Mozy Amerykanie w dalszym ciągu prowadzili swe natarcie. Zdobyli oni nieco terenu koło Taily oraz poza Ville Devat Dan. Pozatem ataki ich odparte zostały. Gwałtowne walki na przedpolu na zachód od Mozell. Por. Buskler odniósł 35 zwycięstwo powietrzne.

Pierwszy generał-kwatermistrz
Groener.

Komunikat wieczorny.

BERLIN (3 b. m. Urzędowe).—Walki na przedpolu przed naszymi nowymi pozycjami między Aisną a Mozą.

Na pozostałych frontach większych walk nie było.

KOM. URZĘD. AUSTRO-WĘGIERSKI.

Wiedeń, 2 listopada.

Na włoskim froncie górskim wojska po planowym przeprowadzeniu ewakuacji, zajmą te pozycje, które zajmowały na początku wojny. Na równanie weneckiej dokonywa się odwrót przez Tagliamento.

Opuszczenie całego terytorjum serbskiego nastąpi bezpośrednio.

Wiedeń, 3 bm.

FRONT WŁOSKI.

Na froncie włoskim wojska nasze zaprzestały walki na zasadzie zawartego zawieszenia broni.

Warunki rozejmu zostaną osobno ogłoszone.

Szef sztabu generalnego.

GENEWA (2 ub. m. Tel. pr.)—

«Der Tag» donosi: **Naczelna Rada wojenna zakończyła narady w sprawie zawieszenia broni w nocy na piątek. Propozycje Focha przyjęto jednogłośnie.** Warunki zawieszenia broni wysłano w piątek do New-Jorku.

NEW-JORK (1 bm. Renter)—Zgromadzenie przedstawicieli amerykańskich towarzystw ekspertowych powzięło uchwałę, obciążając przy całkowitem odbudowaniu zniszczonej Francji i Belgii i żądając bezwarunkowej kapitulacji Niemiec. Zgromadzenie reprezentowało około 1000 towarzystw handlowych, o kapitałach wynoszących 50 milionów dolarów.

BERN (2 b. m. Tel. pryw.)—Jak powiadają w angielskich kołach politycznych, wybory do niższej Izby angielskiej odbędą się na wyraźne życzenie Lloyd George'a w najbliższym czasie. Mają one niejako potwierdzić stanowisko jego jako kierownika całej angielskiej dyplomacji. Lloyd George wystąpić ma jako przedstawiciel Anglii na kongresie pokojowym.

Wojna polsko-ukraińska.

Upadek Lwowa i Przemyśla.

WARSZAWA (2 b. m. Tel. pr.)—Wydania nadzwyczajne pism warszawskich podają sensacyjne wiadomości o rozpoczęciu się kroków nieprzyjacielskich pomiędzy wojskami polskimi a rusińsko-ukraińskimi w Galicji Wschodniej. Lwów został zdobyty przez pułki narodowości niemiecko-ukraińskiej. Wobec opuszczenia miasta przez wojska, zostało ono zajęte bez operu. Most kolejowy przez San został wysadzony w powietrze. Przemyśl jest w ręku Rusinów.

Według «Godziay Polska» specjalna armja austriacka pod dowództwem naczelnego generała Hause, przy której znajduje się arcyksiążę Wilhelm, maszeruje na Rawę Ruską i Zamość.

LWÓW (2 bm. WTB.)—W sprawie wczorajszych wypadków donoszą jeszcze: O godziale 4 z rana uzbrojone oddziały narodowości rusińskiej zajęły wszystkie urzędowe i publiczne gmachy. Wojskowym innych narodowości, którzy znajdowali się w mieście odebrano broń. Komunikacja kolejowa, telegraficzna i telefoniczna została wstrzymana. Namiestnik hr. Huya został internowany. Ukraińska Rada Narodowa ogłosiła za pomocą plakatów, że objęła zarząd nad Wschodnią Galicją. Między wojskami ukraińskimi a legionistami polskimi doszło do starć. Ukraiński komendant miasta ogłosił we Lwowie stan oblężenia.

Abdykacja ces. Karola?

BERLIN (3 bm. Tel. wł.)—Późnym wieczorem nadeszły do Berlina prywatne telegramy z Wiednia następującej treści: Cesarz Karol zawiadzał wczoraj członków nowego rządu oraz wybitnych przywódców stronnictw politycznych zapowiadając, że ma im zakomunikować ważną nowinę. Na wstępie cesarz szczególnie wypytywał o wojskowym położeniu i bezpieczeństwie Dolnej Austrii oraz

miasta Wiednia, poczem oświadczył że zamierza **ABDYKOWAĆ.**

Cesarz zamierza zamieszkać w Szwajcarii.

Następnie prosił cesarz, aby wesłani doń mężowie zakomunikowali nowinę tę swym kolegom i nad nią obradowali.

Urzędowego potwierdzenia tej wiadomości do północy nie było w Berlinie.

Turcja.

WROCLAW (2 bm. Tel. pryw.)—Według wiadomości z Bukaresztu, oddziały marynarki niemieckiej i niemieckie statki pomocnicze opuściły port konstantynopolitański, **W Konstantynopolu wyładował już oddział, złożony z żołnierzy angielskich i francuskich.**

LONDYN (1 b. m. Tel. pr.)—Członek gabinetu, socjalista Barnes, oświadczył wczoraj w sprawie zawieszenia broni z Turcją, że mimo poprzednich propozycji Turcji, koalicja podpisała zawieszenie broni dopiero po zdobyciu Aleppo. Aleppo będzie stolicą przyszłego wolnego państwa arabskiego. Statki angielskie mają przejść przez Dardanale do morza Czarnego, aby posuwając się Dnieprzem w górę zająć Niemcy od tyłu.

LONDYN (2 b. m. Tel. pryw.)—Ministerjum spraw zagranicznych

poważało ag. Reutersa do oświadczenia, że przypuszczenia, jakoby zawieszenie broni z Turcją wiązało się z jakąś tajną umową polityczną, nie odpowiadają rzeczywistości.

Z Królestwa Polskiego.

WIEN (2 b. m. Tel. pr.) — **Kancelarz Rzeszy wysłał do Polskiej Rady Regencyjnej w sprawie Piłsudskiego telegram, wyrażając ubolewanie, że mając tak dla Polski zasłużony musiał być przez władze niemieckie uwięziony. Kancelarz wyraża gotowość do uwolnienia Piłsudskiego, zatrzymanego w twierdzy w Magdeburgu, jeżeli Piłsudski przyrzeknie, że nie przedsięwzięnie nic przeciwko niemieckim władzom okupacyjnym w Polsce.**

WARSZAWA (1 b. m. W.T.B.) — Według «Kurjera Polskiego» rząd polski zaproponował niemieckim władzom okupacyjnym, aby przejęcie administracji kraju dokonane zostało 15 listopada.

Na terenie okupacji austriackiej ma oho nastąpić już w tych dniach.

WARSZAWA (1 b. m. Tel. pr.) — Witold hr. Czartoryski mianowany został przez Radę Regencyjną komisarzem generalnym do objęcia administracji państwowej w Galicji i na Śląsku Polskim i był wice-marszałek Rady Stanu Badański — jego zastępcą.

WARSZAWA (1 b. m. Tel. wł.) — Krakowski «Goniec» donosi z Warszawy:

«We frakcji rewolucyjnej P. P. S. tworzy się fronda przeciw Piłsudskiemu. Frakcja obawia się bowiem, że odstępując od programu społecznego na rzecz osobistej polityki Piłsudskiego, zostanie zdystansowana przez lewicę P. P. S.

Na czele frondy stoi mały przywódca Perla»

Austria.

WIEN (2 b. m. Biuro kor.) — Minister spraw zewnętrznych hr. Andrassy podał się dziś do dymisji. Cesarsza dymisję przyjął. Kierownictwo ministerstwa spraw zewnętrznych obejmie czasowo nacelnik wydziału bar. v. Flotow.

Również podał się do dymisji wspólny minister finansów Spitzmüller.

LONDYN (1 b. m. Tel. pryw.) — Szef włoskiego sztabu generalnego zakomunikował Orlando, że austriacki parlamentarzysta przekroczył linie włoskie.

Orlando przedłożył wówczas propozycję zawieszenia broni konferencji koalicyjnej, która określiła warunki i odesłała parlamentarzystę z powrotem. Warunki odpowiadają żądaniom Wilsona.

WIEN (2 b. m. Tel. pryw.) — Do «N. Wien. Tagebl.» donoszą z Pragi, że znajdujące się w Czechach obozy dla jeńców z 5000 oficerów i 36000 żołnierzy serbskich zaproponowały swe usługi Komitetowi Narodowemu.

WIEN (2 b. m. Tel. pryw.) — W Sigmundsherberg o 3 godziny drogi od Wiednia, komendant obozu jeńców Włochów, Czech, pułkownik Buresz oddał podobno wczoraj swą władzę włoskiemu pułkownikowi Manno. Jeńcy włoscy: 12 oficerów i 12.000 żołnierzy napadli na żołnierzy austriackich, odebrali im broń i amunicję i poturbowali ich. Żołnierze i oficerowie musieli uciekać. Włosi wyruszyli następnie do Horn aby zająć to miasto. Podobno Sigmundsherberg pali się.

Według wiadomości z Samen, pod Leitmeritz — Laipa pułki niemiecko-austriackie i czeskie idą przeciwko sobie.

WIEN (2 b. m. Tel. pryw.) — Południowo-słowiańskie państwo objęło wczoraj w swój zarząd komunalną koleją. Ruch na kolejach południowych jest z tego powodu bardzo utrudniony, gdyż braknie maszynistów. Komunikacja przerwana. Niemieckim urzędnikom kolejowym cofnięto utrzymanie, oddając ich na pastwę głodu.

WIEN (2 b. m. Tel. pryw.) — Zabójca hr. Stuergha, Fryderyk Adler, po wypuszczeniu go z więzienia został obrany przez austriackich socjal-demokratów na członka zarządu stronnictwa.

Węgry.

BUDAPESZT (2 b. m. W.T.B.) — Rada Narodowa doszła z rządem do następującego porozumienia: Rząd złożył w ręce Rady Narodowej przysięgę i został przez nią od wszystkich innych przysięg zwolniony, poczem rząd, jako już organ wykonawczy Rady Narodowej zwrócił się z wezwaniem do wszystkich organów rządowych, aby we wszelkich sprawach administracyjnych zwracali się nie do Rady Narodowej lecz do rządu lub podwładnych jejmu organów.

Rada Narodowa pozostanie nadal jako władza kontrolująca nad rządem. Rząd narodowy wzywa do utworzenia gwardji narodowej we wszystkich miastach oraz do utrzymania pokoju.

Arcyksiążę Józef przybył dziś z synem swym Józefem Franciszkiem do Rady Narodowej, gdzie złożyli przysięgę bezwzględnie poddawać się rozporządzeniom Rady Narodowej, oraz popierać ją szczerze we wszelkich poczynionych przez nią krokach.

Niemcy.

BERLIN (2 b. m. Urządowe). — Przy usankcjonowaniu zmiany konstytucji, cesarz wydał do kancelarza Rzeszy rozkaz następujący:

Polecam Waszej Wielkmości opublikować przedstawił mi do zatwierdzenia projekt prawa o zmianie konstytucji Rzeszy i prawa z dnia 17 marca 1878 r. w sprawie zastępstwa kancelarza. Przy tym kroku, mającym tak ważne znaczenie dla przyszłej historii narodu niemieckiego, pragnę wyrazić, to co czuję. Będąc przygotowanym przez szereg aktów rządowych, staje się teraz prawomocnym nowy porządek, który przenosi prawa podstawowe z osoby cesarza na naród.

W ten sposób zamyka się okres na który przyszłe pokolenia będą patrzyły z szacunkiem. Mimo wszystkich walk pomiędzy władzami a dążącymi w górę żywiołami, umożliwił on naszym narodowi ten wielki rozkwit, który upamiętnił się przez godne podziwu czyny w tej wojnie. Lecz w straszliwych burzach czterech lat wojny zlamaly się stare formy; nie pozostawiając jednak za sobą ruin, lecz aby dać miejsce nowym formom życiowym.

Po przejściu tego czasu naród niemiecki rości sobie prawo do posiadania wszelkiej władzy, któraby zapewniła wolność i szczęśliwą przyszłość. Temu zawdzięcza swe powstanie przyjęte obecnie przez Reichstag i rozszerzony projekt rządów związkowych. Zaś ja przychylam się do tych decyzji przedstawicielstwa ludowego razem z monarchami Rzeszy, z mocnym pragnieniem o ile to ode mnie zależy, współdziałania przy ich dalszaniu, będąc przekonany, że służę w ten sposób szczęściu narodu niemieckiego. Stanowisko cesarza jest służbą narodowi.

Oby nowy porządek dał swobodę wszystkim dobrym siłom, których potrzebuje nasz naród, aby stawić czoło ciężkim doświadczeniom, wiążącym nad państwem i aby z ciemności teraz

niejszych pewnymi krokami dojść do jasnej przyszłości.

Berlin, 28 paźd. 1918 r.
podp: WILHELM I. R.
Kontras: Maks. ks. Badeński.

Rosja.

BERLIN (2 b. m. Tel. pryw.) — Jak dowiaduje się «Vorwärts», rząd moskiewski otrzymał z Kijowa wiadomość, że t. zw. rząd Krasnowa w porozumieniu z rządem Kubańskim rozpoczął potajemnie pertraktacje z przedstawicielami mocarstw koalicyjnych. Poseł angielski zakomunikował Krasnowowi, że wszystkie państwa świata całego, opierając się na zasadach prawa i porządku mają utworzyć koalicję do walki z bolszewizmem i utworzyć jednolitą Rosję.

Wszystkie mocarstwa będą wspierać natarcie, które armja ochotnicza jednocześnie i wspólnie z armją astrachańską, utworzoną na Ukrainie armją Południową i tworzącą się w Pskowie armją Północną, wykonać ma na Rosję środkową. Na propozycję posła angielskiego Krasnow ułożył memoriał, skierowany do rządu niemieckiego, a dotyczący tego, aby na ogólnym kongresie pokojowym zjednoczone, uwolnione od bolszewików Rosja miała przedstawicielstwo. Państwa zobowiązały się podobno do finansowego popierania Krasnowa, który skierował prośbę o pomoc finansową również i do rządu niemieckiego.

«Vorwärts» pisze z tego powodu że socjaliści wszystkich krajów, jakkolwiek bądź jest stanowisko ich względem bolszewizmu, odrzucają zbrojną interwencję w Rosji. Międzynarodowa konferencja socjalistyczna ujawniła by zupełną jednomyślność co do tego.

«Voss. Zg.» uważa ideę połączenia się wszystkich rządów przeciwko bolszewikom i w szczególności prośbę Krasnowa do Niemiec, aby współdziałały one z Anglią i innymi państwami koalicji za bolszewicką kombinacją angielskich planów.

ROSTOW (31 b. m. Tel. pryw.) — Na dzień 5 listopada zwołany został przez centralny komitet wykonawczy i przez sowień moskiewski nadzwyczajny kongres sowieńców. Porządek dzienny zawiera pom. in. obśkód rotancy rewolucji, sytuację międzynarodową i sytuację wojenną.

Jak donoszą «Izwestija» na początku listopada odbył się w Moskwie konferencja przedstawicieli zagranicznych komunistów w celu utworzenia wszechświatowego komitetu wojskowo rewolucyjnego i zwołania konferencji wszechświatowej.

CZY JEST JESZCZE CELOWEM

czy jest potrzeba podpisywania się na pożyczkę wojenną?

Na to jest jedna tylko odpowiedź:

Kto chce, aby nadszedł pokój, ten niech podpisuje według swych środków ile tylko może. I kto chce aby pokój nadszedł możliwie prędko, ten niech właśnie podpisuje pożyczkę wojenną.

Wielkie powodzenie pożyczki wojennej wewnątrz kraju ufność, na zewnątrz wzmoże autorytet, zaprzeczy nadziejom wrogów na finansową klęskę Niemiec, zapewni Rzeszy środki do kontynuowa-

nia walki, o ile to ma być potrzebnem i na wypadek, gdyby, pokój nadszedł, ułatwi do postawienia naszych stosunków gospodarczych na stopę pokojową.